KURJER WARSZAWSKI.

D. 31. Grudnia.— Rok 1849. Poniedziałek. № 345. Jutro, NOWY ROK. Śgo Fulgenta Bis:.

Jutro w Kościele XX. *Karmelitów* na Krak:-Przed:, obchodzona będzie uroczystość Najsłodszego Imienia Jezus, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, Kazaniami, Procesjami, Ewangeljami, ze strony Bractwa Rożańca Śgo.

Z dniem dzisiejszym, kończemy rok 1849, jeden może z najważniejszych dla całej *Europy*, w ciągu tego stulecia. Rok ten który tak silnie oddziaływał na zewnątrz, który był tak obfitym w wypadki, w naszych również spokojnych stronach pozostawił swe ślady, które, trzymając się corocznego od lat tylu zwyczaju, dotkniemy o tyle w tym treściwym przebiegu całorocznych faktów, o ile te nawzajem, dotyczeć będą kroniki miasta, lub ściśle z nią zjednoczonej historji kraju naszego.

O ile pamięcią zasięgnąć możemy, *Warszawa* dawno niebyła świadkiem tak świetnego zebrania, jak w roku obecnym, a długi pobyt w murach tego miasta N. CESARZA i KRÓLA, należy do rzędu najświetniejszych grodu naszego pamiątek. Obok także Najdostojniejszej Rodziny MONARSZEJ, *Warszawa* powitała N. Cesarza Austrjackiego Franciszka Józefa Igo; J. K. W. Xięcia Karola Następcę Tronu *Wirtembergskiego;* J. K. W. Xięcia Augusta *Wirtembergskiego;* J. C. W. Arcy-Xcia Leopolda *Austrjackiego*, oraz J. W X. W. Xcia Wilhelma *Meklenburgsko-Szweryńskiego*, brata W. Xcia Panującego.

Licznie także obok znakomitych tak wojskowych, jako i dyplomatycznych Osób, jako to: Xcia *Woroncowa* Namiestnika Kaukazkiego, Hr. *Nesselrode* Kanclerza Państwa, i innych; nawiedzili nas Reprezentanci zagranicznych mocarstw, a mianowicie: Poseł austr: Hrabia *Buol-Schauenstein;* Poseł francuzki Jenerał *de la Moricière;* Poseł pruski Baron *Rockow;* Prezes Rady Ministrów Państwa austr:, Xżę Felix *Szwarcenberg;* Ambasador Porty Ottomańskiej *Fuad-Effendi;* Poseł Neapolitański, Xżę *de Petrullo;* Poseł Bawarski Hr. *de Bray Steinberg;* Sprawujący interesa Portugalskie P. *de Souza-Botelho;* Poseł Rossyjski, przy dworze Neapolitańskim Hr. *Chreptowicz*, i inni.

Wzrastające coraz bardziej wstrząśnienia na zewnątrz, wywołały za granicę armję Cesarsko-Rossyjską, a z nią i od lat już tylu przewodniczącego jej Wodza, a zarazem i Namiestnika Królestwa, JO. Feldmarszałka Xcia Warszawskiego, Hr. *Paskiewicza* Erywańskiego; na czas zaś nieobecności J. X. Mci, czynności zarządu cywilnego Królestwa, poruczone były JW. Jenerałowi Inżenierji *Dehnowi*, Naczelnikowi Inżenierów armji czynnej. *Warszawa* też ciągle była świadkiem przechodu tych wojsk, bo z niej, jako punktu głównego pobytu N. MONARCHY, wychodziły wszystkie rozkazy, i o nią nawzajem obijały się wszystkie wiadomości czyli Biuletyny od armji.

Lecz gdy z jednej strony, wieści, o sprzyjającej orężowi wojsk Cesarsko-Rossyjskich pomyślności, nie przestawały szerzyć się wśród murów Stolicy, z drugiej przeciwnie bolesna strata, jaką w niezbadanych wyrokach Wyższych, podobało się BOGU dotknąć Dom Panujący, nawiedziła smutkiem mieszkańców miasta i całego kraju. Dla wszystkich bowiem dotąd pamiętny jest boleśnie dzień śmierci w BOGU spoczywającego J. C. W. W. Xięcia Michała Pawłowicza, a Brata N. PANA, i te dnie smutnego a zarazem wspaniałego obrzędu, których *Warszawa* aż do ostatka, to jest do chwili wyprowadzenia po za jej obręb zwłok zgasłego Xięcia, nieprzestawała być uczestnikiem i świadkiem.

Do liczby smutnych i równie bolesnych strat r. b. należy skon: Wilhelma II. Króla Holenderskiego, Małżonka J. C. W. N. Anny Pawłównej, Szwagra N. PANA, i J. C. W. W. Xiężniczki Alexandry Alexandrówny, Córki J. C. W. W. Xięcia Cesarzewicza Następcy Tronu, a Wnuki N. MONARCHY.

Po świetnych zwycięztwach odniesionych w *Węgrzech* przez waleczne wojska Cesarsko-*Rossyjskie*, pod wodzą Dostojnego od lat tylu ich Przewodnika, JO. Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, Hrabiego *Paskiewicza* Erywańskiego, Namiestnika J. C. K. MOŚCI w Królestwie Polskiem, a tem samem, po zupełnem i pomyślnem ukończeniu kampanji *Węgierskiej*, nastąpił i powrót J. X. Mości do Warszawy. Te tak ważne zasługi, odznaczone głośną sławą wojenną, a położone przez JO. Xięcia Feldmarszałka dla Tronu i Ojczyzny, spowodowały N. PANA do wydania Rozkazu do armji, względem oddawania J. X. Mości, tychże samych honorów, jakie się tylko OSOBIE N. CESARZA należą. Najwyższa ta łaska MONARSZA, i ten najchlubniejszy z zaszczytów, objawiony został J. X. Mci, Własnoręcznym i nader pochlebnym Reskryptem Cesarskim. Jednocześnie też i N. Cesarz Austrjacki zawdzięczając te tak znamienite przysługi, ozdobił J. X. Mość, najwyższemi Państwa Swego wojskowemi i cywilnemi orderami, do których łączy się szereg i innych zaszczytów. Waleczność zaś zwycięzkiej armji, została hojnie wynagrodzoną przez obfite łaski, jakiemi N. CESARZ Wszech Rossji obdarzyć ją raczył.

Niewyczerpany w wypadki rok 1849, smutnie niestety oddziałał na Katolicyzm, dotknąwszy Krzyżem Głowę Jego w osobie Ojca Świętego Pjusa IX. Opuszczenie przez Niego odwiecznego grodu, tej stolicy świata i Xiążęcia Apostołów, a do czego liczne skłoniły go powody; dalej, życie tułacze na obcej ziemi, ta niepewność dotąd powrotu; wreszcie grot zniszczenia jaki

dotknął te odwieczne mury, wszystko to wywoławszy boleść, zraniło serca i prawowiernych synów katolickiego Kościoła.

Wśród tego ogólnego na zewnątrz wstrząśnienia, rozszerzonego po całej kuli, w kraju naszym jednakże, gdzie ani na chwilę nie została przerwana spokojność, nie przestały wznosić się dzieła sztuki, kwitnąć przemysł, a koleją zwyczajną szły szeregiem wypadki, które w niniejszym przebiegniemy zakresie.

Pojawiona w r. z. a wznowiona z początkiem wiosny *cholera*, dokonawszy po całym prawie kraju zniszczenia, ku schyłkowi *Jesieni*, a raczej z początkiem *Zimy*, w mieście *Warszawie* zupełnie ustaje, a w innych okolicach znacznie się zmniejsza. Niepamiętne *gradobicia* nawiedzają miejscami znojne plony rolnika, ale na ogólny urodzaj w kraju, a ztąd i pomyślność jego, niewywierają szkodliwego wpływu. Odwrócona palcem BOŻYM klęska *powodzi*, mimo wznoszenia się *Wisły*, raz w miesiącu *Czerwcu*, następnie w *Sierpniu*, a nakoniec w *Grudniu*, skutkiem nadzwyczajnych w tym miesiącu śniegów i nagłych roztopów spowodowana, ochrania mnóstwo rodzin od strat i zaguby. Liszki i niszczące owady, które znakomity nasz Zoolog J. *Jarocki*, Dyrektor Gabinetów naukowych w *Warszawie*, szczegółowo opisał, należą także do jednej z plag kraju, która również dzięki BOGU, nie rozwinęła przynajmniej zbyt rozszerzonego zniszczenia. Nakoniec, dość liczne, w *Warszawie* pomniejsze, a w *Królestwie* znaczniejsze nieco pogorzele, między temi zaś pożar m. *Chmielnika*, dziś własności JW. *Tańskiego*, Jenerała b. W. Polskich, dopełniają miary i szeregu klęsk, jakiemi napiętnował się rok 1849.

Przystępując do najsmutniejszego dla nas obowiązku, to jest skreślenia szeregu osób, których skon w tym roku opłakano, napotykamy różne imiona, które już to w powołaniu duchownem, już w zawodzie wojskowym albo cywilnym, już wreszcie literaturze lub sztukach pięknych, zaszczytnie się odznaczyły; a jeżeli obok tychże, inne znowu niektórym przeznaczenie dostało się w podziale, albo też w kwiecie wieku, w samej wiośnie życia, przyszło im świat pożegnać; to i tu jeszcze, pierwsi w szczupłem kole i zakresie swych działań, drudzy zarówno w ciągu krótkiej wędrówki, nie przestawali dać się nam poznawać albo z cnót obywatelskich, albo też dziewiczych, i dla tego, imiona tych wszystkich, obok poprzednich kładziemy; jako to:

X. Adamczyk Stanisław, Kanonik.
Bassemer Helena z Kurtzów.
Bartoszewska Barbara, Zakonnica Zgromadz: PP. Sakramentek.
Bachtiejew Alex:, b. Gubernator Cyw: Gub: Radomskiej.
Biernacki Stanisław.
Błeszyński Jan, Sędzia Tryb: Handl:, Kupiec i Ob: m. Warszawy.
Błeszyńska Marja z Germanów, żona tegoż.
Brelewska Marjanna z Majewskich, Artystka Dram:.
Bocheński Tade:, b. Prezy: Rady Szcz: Szpitala w Busku.
Bogowolski Józef, Prezes Sądu Krym: Lubelskiego.
Cielecki Julján, Prokurator przy Sądzie Krym: Gub: Warsz:.
Chełmoński Michał, b. Kapitan Gw: b. W. P.
X. Hr: d'Hautpoul, Biskup Dyec: Cahors; przez długi czas mieszkaniec kraju tutejszego.
Chrzanowski Paweł, Kanonik honorowy Augustowski.
Cyratowicz Karol, który lat 42 w jednym domu na usługach strawił.
Czerewin Alexander, b. Jenerał-Major W. C. R.
Czyżewski Józef, b. Jenerał Brygady b. W. P.
Dąbrowski Wincenty, Naczelnik Sekcji Ogól: Ze: Senatu.
Deskur Pelagja z Kosseckich.
Dietriech Elżbieta, Ochmistrzyni Szkoły Wyższej.
Dobrycz Julja z Duzów.
Drużyłowski Stanisław, Rzeczywisty Radca Stanu.
Dziekoński Kazimierz, b. Jenerał Brygady b. W. P.
Epstein Henryeta, wdowa po Jakóbie, Opiekunie Szpitala Staroz:.
Essakow, dymisjonowany Jenerał-Major Wojsk Ces: Ros:.
Frejberg Marek, Radca Dworu.
Garbunow Nadzieja z Enakijewów, żona Pułko: Wojsk Ces: Ros:.
Garszyński Bonawentura, Radca Kolegjalny.
Gay Jakób, Budowniczy Banku Polskiego.
Geppert Stanisław, b. Członek Dyr: Tow: Ogn:.
German Seweryn, Artysta Opery Teatrów Warszawskich.
Gołębiowski Łuk:, Autor wielu dzieł histor: i historjograf m. Warsz:.
Grabińska Anna z Malczewskich, żona Kap: b. W. P., lat 105 licząca.
X. Granicki Franciszek, Proboszcz w Złotkowie.
X. Hackett Jan Mennas, Kapłan Dyecezji Waterford, Bibljotekarz Akademji Duch: Rzym:-Katol: w Warszawie.
Hauke Celina, córka Radcy Stanu.
Hergel Antoni, b. Naczelnik Pocztowy.
Hoffman Stanisław Kostka, b. Profesor Szkoły Kadetów b. W. P.
Hornowska Anna z Chroniewskich, wdowa po Jenerale b. W. P.
Jałowicki Edward, b. Kapitan W. P.
Janczewska Paulina z Kicińskich.
Jaraczewska Eleonora z Hr: Bierzyńskich, Kasztelanowa.
Jaroszewski Piotr Paweł, Oficer b. W. P.
Józefowicz Xawery, Pisarz Aktowy Król: Pol:
Juwenowa Anna z Finkow, Obywatelka m. Warszawy.
O. Kajetan, Kapucyn, Jubilat.
Kamińska Kornelja z Pągowskich.
Kauffman Wiara, córka Jenerała-Lejtnanta Wojsk Ces: Ros:.
Kasprzycki Wincenty, znakomity Malarz.
Kleniewski Józef, b. Sędzia Pokoju.
Kochanowska Anna z Jabłonowskich.
Koelichen Joanna Krystyna, Obywatelka m. Warszawy.
Koprzywa Franciszek, Fabrykant wyrobów drucianych.
Hr: Kossakowska Gertr: z Staniszewskich, 1go ślubu Wilkoszewska.
Koss Eugenja, żona b. Dyrektora Teatrów Warsz:.
Kobierzycki Łukasz, b. Radca b. Wdztwa Kaliskiego.
X. Kotowski Paweł, Pijar.
Krasiński Korwin Hrabia Stanisław.
Krasuska Krystyna, b. Przełożona Siostr Miłos: w Instyt: Oftalm:.
X. Kraszpulski Tomasz, Wik: przy Kościele Metr: Śgo Jana.
Kremky Karol Antoni, Kupiec.
Kremky Izabella z Kuhnighków.
Krępski Jacenty, b. Prezes Komitetu Właścicieli T. K. Z.
Kruszewski Mac:, Kap: b. W. P., Czł: Rady Szpitala S. Jana Bożego.
Kuhnke Wilhelmina z Spaetów.
Lapierre Jan, Naczelnik w Kommisji R: Prz: i Skarbu.
Lasocki Antoni, Sędzia Pokoju.
Lasocka Józefa z Piechowiczów.
Hr: Ledóchowska Józefa z Truskolaskich, b. Art: Teatrów Warsz:.
Lepigé Jan, Pułkownik b. W. P.
Lewandowski Hippolit, Kassyer Główny Dyrekcji Ubezpieczeń.
Libiszewski Karol, b. Major W. P.
Liebich Karol, Sztabs-Lekarz b. W. P.
Lilpop Franciszek, znakomity Zegarmistrz.

X. Lisiewicz Dyonizy, Reformat.
Lanowska Krystyna z Grabowskich, wdowa po Sędziu Apelac:.
Laszczyńska Anna Ludwika z Tauberów.
Łubieńska Bogumiła z Gosków, wdowa po Sędziu Apelac:.
Majewski Justyn, Marszałek Ptu Łuckiego.
Majewska Apolonja z Laskowskich.
Maćkiewicz Praskowia, Radczyni Stanu.
Hr: Małachowski Stanisław, b. Senator Kaszt:, Jenerał b. W. P.
Mentzel Michał, Kupiec i Obywatel m. Warszawy.
Hr: Męcińska Gabryela z Hr: Starzeńskich.
Hr: Mikorski Jan Chryzostom.
Mikulski Wawrzyniec, Obywatel m. Warszawy.
Minasowicz Dyonizy, Ref: Stanu, Czł: Senatu, i Autor dzieł wieln.
Minii Jan, z rodziny, która pierwsza założyła w Warsz: Cukiernię.
Mieroszewski Józef, b. Adjutant Xcia Zajączka.
Moczulski Adam, b. Sędzia Pokoju.
Mściwojewski Jan, Emeryt.
Hr: Mycielska Karolina z Hr: Wodzickich.
Hr: Mycielska Elżbieta.
Hr: Mycielska Kunegunda z Zbijewskich.
de Nevil Łucja z O'Moorów.
Noakowski Franciszek, Urzędnik Banku Polskiego.
X. Nowakowski Leopold, Kanonik, Proboszcz w Pszczonowie.
Orsetti Justyna z Wodzińskich.
Olszewski Jan, Kontroler przy Pałacach Cesarskich w Warsz:.
Ossowski Cyprjan, b. Mecenas.
Ostaszewski Jan, Kapitan b. W. P.
X. Piasecki Jakób, Prowincyał XX. Franciszkanów.
Pignan Wilhelmina, Ochmistrzyni Szkoły Wyższej Żeńskiej.
Perks John, b. Admi: Zakładów Banku Pol: na Solcu.
Hr: Podowska Józefa z Karnkowskich.
Poklękowski Józef, Sędzia Trybunału Cyw: Gub: Warsz:.
X. Polejowski Andrzej, b. Rektor Szk: Woj: Kieleckiej.
Popławska Jadwiga, córka Radcy Stanu.
Porajska Zofja z Święcickich.
Potocka Monika z Dotkiewiczów.
Potocki, Pułko: pułku Grena: J. C. W. W. X. Konstantego Mikoł:.
de Pots Ludwik, Sędzia Pokoju.
Preyss Salomea z Czarneckich.
Hr: Potocka Józefa z Hr: Tyzenhauzów.
Popow Teodor, Radca Koleg:, Czł: K. R. S. W. i D.
Pachalska Józefa z Wierzchlejskich, 1go ślubu Kurnatowska.
Radoliński Włodzimierz.
Radolińska Teressa z Hr: Lanckorońskich.
de Roth Alexander, b. Jenerał-Major Wojsk Ces: Ros:.
Romanowski Józef, Kassyer Banku Polskiego.
Rożniecki Alexander, Jenerał Jazdy, Członek Rady Państwa.
Rudnicki Józef, Major z Komend Inwalidów.
Rydecka Bogumiła z Krysińskich.
Ryttel Eleonora, żona Urzędnika O. N. W.
Ryx Stanisław, Obywatel.
Scheffer Henryk, Doktor Medycyny.
Siennicka Emilja (lat 15), córka Naczelnika w Banku Polskim.
Szczepańska Józefa, siostra Gwardyana XX. Kapucynów.
Szczurowski Jan, Artysta Opery Teatrów Warsz:, Emeryt.
Skarzyński Ludwik Bończa, Oficer b. W. P.
Skibicka Karolina, córka Referendarza Stanu.
Smorczewska Appolonja z Turskich, Sędzina.
Smolak Józef, Jenerał-Major Wojsk Ces: Ros:.
Spinek Albert, b. Poseł, Czł: Rady Wych:.
Strzeszewski Maciej, b. Nacz: Sek: Nom: w K. R. S. W. i D.
Suchecki Andrzej, P. D. S. T. K. Z. Gub: Radomskiej.
Świerzbiński Marek, Nauczyciel Gimnazjum Realnego.
Świniarska Joanna z Wodzińskich.
Szewicz, Dowódzca pułku huzarów J. C. W. Olgi Mikołajewnej.
Szpicen Marja z Nowickich, Majorowa.
Szulka Ludwika z Fleurich, Ochmistrzyni Szk: Wyż: Żeń:.
Szczakowska Zuzanna z Grabowskich, Dziedziczka dóbr Sobolew.
de Tilly Jan Nepomucen, Sędzia Pokoju Okr: Rawskiego.
X. Toczyski Michał, Proboszcz przy Kościele Panny Marji.
Torosiewicz Dawid, Mecenas.
Trzciński Józef, Sekretarz Komitetu Examinacyjnego.
Waga Katarzyna z Łapińskich.
Werzilin, Jenerał-Lejtnant Wojsk Ces: Ros.
Wąsowicz Stanisław Dominik, b. Kapitan Gwardji.
Hr: Węgierska Justyna z Hr: Wielopolskich.
White Elżbieta z Nevilów.
Wilczkowski Jan, Rz: Rad. St:, Nacz: Prok:.
Wodnicki Jan, Lekarz Dyw: b. W. P.
Wołowski Wojciech, Mecenas.
Włodek Michał, Jenerał Jazdy, Czł: Rady Adm:, Prezes Her: K. P.
Wunder Ludwik, Lekarz.
Wysznacka Marja z Karpińskich, Ochm: Szk: W. Ż.
Zaborowska Michalina, córka Rz: Rad: Stanu.
Zacharkiewicz Józef, Czł: X. D. Rz: Senatu.
Zaleski Wacław, Gub: Galicji.
Hr: Załuski Tomasz.
X. Zdziarski Aug:, Proboszcz m. Skały.
X. Ziemiański Faustyn, Bernardyn.
Zienkowicz Ludwik, Nauczyciel Gimn: Realnego.
Żebrowski Ignacy, R. D. Gł: T. K. Z.
X. Żernicki Tadeusz, Kanonik hono: Łowicki.

Szereg ten dopełniamy oddzielnem wspomnieniem o osobach, które nader późnej doczekawszy starości, świat ten pożegnały, a któremi są: Franciszka *Brzoskowna* i Józefa *Przezdziecka*, w wieku lat 92; Teressa *Suberska* tyleż; Salomea *Martynowska* 96; Stanisław *Jaroszyński* 98; Józefa *Żochowska*, tyleż; Józef *Janicki*, będący w obowiązkach kucharza u *Napoleona* i Xcia Józefa *Poniatowskiego*, 98; Marjanna *Ignatowicz*, i Antoni *Olszewski*, 99; Marjanna *Rabczyno*, 100; Andrzej *Krzyżanowski*, 101; Agnieszka *Fogel*, 102; Józef *Boretti*, 103; Jan *Sławiński*, 109; Józefa *Jasińska*, i Magdalena *Tholl*, 110.

Lecz jeżeli tego rodzaju wspomnienie jest niejako oddaniem należnego hołdu zmarłemu, któż więcej do tego mógł nabyć prawa, jak nieodżałowanej pamięci współziomek, który zabłysnąwszy sławą po całej *Europie* i po za jej obrębem, rozstał się z nami na zawsze. Te więc słów kilka poświęcamy pamięci Fryderyka *Szopena*, którego nam rok 1849 wydarł w kwiecie wieku i w całej potędze nieporównanego talentu.

Rzucając okiem na wzrost miasta naszego, słusznie przedewszystkiem wspomniemy o otwartej w tym roku w d. 4 Listopada Świątyni Pańskiej, pod nazwą Kościoła Śgo Karola *Boromeusza*, przy ulicy *Chłodnej*. Ale nietylko miasto nasze doznało tej religijnej pociechy, patrząc na wzniesienie w pośród swych murów, nowego Przybytku Pańskiego; owszem, w rozlicznych Parafjach po kraju, zarządzone zostały, albo nowe budowy, albo restauracje Kościołów; do rzędu pierwszych należą Kościoły: w *Nurze*, w *Mistrzewicach*, w *Lachowie*, we wsi *Krakopolu*, w *Grzymałkowie* i *Michałowie*; do drugich zaś, w *Warszawie*: Dzwonnica u Śgo Jana, Kościół XX. *Kapucynów*, XX. *Karmelitów*, oraz

Kościół Śgo Karola *Boromeusza* na *Powązkach;* a w Królestwie, Kościoły parafjalne: w *Bodzentynie,* w *Szańcu,* w *Rudominie,* w *Radomiu* (Kościół farny), w *Przedczu, Lelowie, Lewiczynie, Chorzelach, Modliborzycach, Wąsowie, Bogucicach, Dobrozołowie, Krasnymstawie, Sejnach,* we wsi *Tarszek, Białkowie,* i w m.*Sienno,* w *Suchedniowie* i w *Kielcach* (Kolegjata).

Do znaczniejszych budowl, które niemały na przyozdobienie miasta wpływ wywarły, należą gmachy Hr. Andrzeja *Zamojskiego* i JW. Władysława *Pusłowskiego* przy ul: *Nowy-Swiat,* oraz piękny dom W. *Kurtza* przy ulicy *Skórzanej.* Znaczna także ilość domów została wyrestaurowaną, a między temi odznacza się szczególniej Ratusz, na którym oprócz innych przemian i wygód, urządzono tablice do wskazywania ciepła i zimna.

Przy takim materjalnym postępie, niezapomniano o dziedzinie umysłowej, a literatura krajowa nie przestała wydawać owoców, których zbieranie z pożytkiem, odpowiadało zamiarowi szczepienia tychże i rozgałęzienia pod każdym względem. Pisma perjodyczne składały się z Gazet: *Rządowej, Policyjnej, Warszawskiej, Codziennej* i *Kurjera Warszawskiego.* Pisma czasowe wychodzące perjodycznie lub zeszytami, były: *Pamiętnik Religijno-Moralny; Bibljoteka Warszawska; Tygodnik* rolniczo-technologiczny, Kurowskiego; *Roczniki* Gospodarstwa Krajowego; *Kmiotek; Tygodnik Lekarski; Pamiętnik Lekarski,* i *Magazyn Mód.* Coroczna ilość Kalendarzy, nietylko nie była zmniejszoną, ale nawet przydaniem niektórych, powiększoną w tym roku została. Liczbę te składały: Kalendarz *Warszawski* popularno-naukowy, wydania *Ungra;* Powszechny *Orgelbranda, Janickiego, Assenhejma, Gecla, Jaworskiego,* Pamiętnik domowy i Rachmistrz *Glücksberga,* Nowy Kalendarz domowy i gospodarski wydawany przez *Hindemitha* w Kaliszu, Kalendarzyk Polityczny *Radziszewskiego; Hebrajskich* dwa; oraz ścienne: *Tomaszewskiego, Kaczanowskiego, J. Glücksberga,* niemniej Biurowy i tualetowy F. *Wohlgemuta.* Do liczby tychże policzyć należy nowy illustrowany Kalendarz nakładem St: *Strąbskiego,* o którego wyjściu wkrótce, uczyniliśmy już w końcu b. m. doniesienie.

Zasoby naukowe, pomnożone zostały różnemi pismami, oraz dziełami tak przyswojonemi językowi polskiemu, jakoteż i oryginalnemi, do tych należą: Album literackie K. W. *Wójcickiego;* Starożytna Polska, *Balińskiego;* Galerja Drezdeńska z rycinami i textem, wydania *Natansona;* Życio-rysy znakomitych Ludzi, z rycinami, wydania *Bernstejna;* Przegląd dwóch światów, przekładu Leona *Rogalskiego,* a wydania Leona *Glücksberga;* z dzieł zaś: Rys ogólny Duchowieństwa Zakonnego i Zgromadzeń Żeńskich w Kościele Katolickim, przekładu X. *Benjamina,* Przełożonego Zakonu XX. Kapucynów w *Warszawie;* Przewodnik praktyczny do pisania próśb i listów, po rossyjsku przez *Dubrowskiego,* Członka Komitetu Cenzury Rządowej; Gospodarstwo Wiejskie przez Radcę Stanu *Oczapowskiego,* Dyrektora Instytutu Agronom: w Marymoncie; Układ Świata przez *Jastrzębowskiego,* Profesora w tymże Instytucie; Historja Konsulatu i Cesarstwa przez *Thiersa,* przekład L. *Rogalskiego;* Mój Dziennik, wypadki z 1815, przez Ludwika Filipa Orleańskiego, b. Króla Francuzów, przekładu S. P.; Opis Królestwa Polskiego przez *Wiślickiego;* Szkice Kaukazu J. *Dobrskiego;* Zamiany miar i wag rossyjskich na polskie i wzajem, przez St. *Bakę;* Powieści Starego Nauczyciela, przez *Dziekońskiego;* Rafael czyli Karty pisane w 20m roku życia, przez *Lamartina,* przekład S. P.; Pamiętniki Pogrobowe Chatobrianda, dwa przekłady: (*Rogalskiego* i Oskara *Stanisławskiego;* Zwierzenia się Lamartina, przekład *Rogalskiego;* Toż samo dzieło pod tytułem: Poufne wyznania Lamartina, przekład *Stanisławskiego;* O powinnościach Kobiet, przez Autorkę Pamiątki po dobrej Matce; Kosmos *Humboldta,* nakładu *Natansona;* Artykuły Literackie Michała *Grabowskiego,* wydanie *Orgelbranda;* Widoki *Renu* z textem, wydanie *Merzbacha;* Opis Węgier i Siedmiogrodu, wydanie *Orgelbranda;* Pamiątka po dobrej Matce, wydanie nowe; Chodowla koni, przez *Łyszkowskiego;* Krótki rys dziejów ludu Izraelskiego, przez A. *Paprockiego;* Powieści moralne dla dzieci, przez Autorkę Pamiątki po dobrej Matce (przedruk); Książka do Nabożeństwa dla dzieci, przez X. *Mętlewicza* (podobnież); Książka do Modlitwy dla młodych Dziewic, według układu Autorki dzieła: Święte Niewiasty; Wypisy Polskie *Łyszkowskiego,* i Książka do Nabożeństwa dla młodych Panien, wydanie *Sennewalda.*

Temu postępowi literatury krajowej na drodze naukowej i belletryzmu, sprostała również i literatura dramatyczna; skutkiem czego, trzy opery, dwie dramy, dziesięć komedji, trzy komedjo-opery i jedna krotochwila, powiększyły repertoary obu Teatrów *Warszawskich.* Temi są, Opery: *Macbeth* w 4ch aktach z włoskiego, z muzyką Józ: *Verdi; Foscari* w 3ch aktach z włoskiego P. *Piave* z muzyką tegoż, i *Haydée* w 3ch aktach z francuz: *Scribego,* z muzyką *Aubera;* wszystkie trzy tłomaczenia i podkładu niezmordowanego w pracach literacko-dramatycznych Autora i Artysty J. S. *Jasińskiego;* Dramy: *Kean* czyli Rozpusta i Genjusz w 5ciu aktach Alex: Dumasa, tłomaczenie Florentyna *Gwozdeckiego,* i *Marja Joanna* w 6ciu aktach z francuz: PP. Dennery i Malljan, przekładu PP. J. S. *Jasińskiego* i J. *Komorowskiego.* Komedje: *Uczciwy człowiek,* PP. Scribe i Masson, w 2ch ak:; *Przebudzenie się Lwa,* PP. Bayard i Jaime, w 2ch aktach, tłomaczenie P. Flor: *Gwozdeckiego; Bałamut,* w 2ch aktach PP. Cormon i Eug: Grange, przełożył P. A. Gellert; *Zielone rękawiczki,* w 3ch akt:, naśladowana z franc: Alfreda Musset, przez J. *Korzeniowskiego; Małżeństwo z głodu,* w 2ch aktach z franc: PP. Laurencin i Marc-Michel, tłomaczenia PP. *** i *Listowskiego; Laird z Dumbiki,* w 5ciu akt:, Alex:

Dumasa, przełożył z francuz: P. *Skarzyński; Mularz,* w 2ch akt:, z franc: PP. Melesville i Guillard, tłomacze: P. J. *Rychtera*, Artysty T. W.; *Gapiątko z St. Flour,* w 1 akcie, PP. Bayard i Lemoine; *Kochana dla siebie samej,* w 1 ak:, P. Fournier, obie tłomaczone z franc: przez J.S.*Jasińskiego;* Komedjo-opery : *Szlachta czynszowa* czyli Kłótnia o wiatr, w 1 ak: oryginalnie napisana przez P. J. *Kamińskiego; Dwóch aniołów opiekuńczych* w 1 ak:, P. Deslandes, tłomaczenie z francuz: P. X. *Kaplińskiego; Talizman,* Komedja ze śpiewami tłomaczona przez Baltazara *Gwozdeckiego;* Krotochwila: *Dwaj Lunatycy,* w 3 ak: przez P. Nestroy, z muzyką Adolfa *Millera* i J. *Stefaniego*, tłomaczenie PP. J. S. *Jasińskiego* i Lud: *Panczykowskiego.* Obok tego wznowione dwie Komedje: *Mąż wdowy,* z fran: przez Alex: Dumas, i *Krewni*, oryginalnie napisana przez Sta: *Bogusławskiego.* Niezapomiano także i o *Terpsychorze*, a piękny nowy balet *Djabeł kulawy* w 3ch ak:, PP. St. *Georges* i Romana *Turczynowicza*, z muzyką PP. Gide i Józ: *Stefaniego*, dotąd z przyjemnością przez Publiczność przyjmowany bywa.

W tym ogólnym popędzie do tego wszystkiego, do czego ściśle był wzrost przywiązany, nie zapomniano także o poprawie losu dotkniętych niedolą; a liczne składki oraz zabawy, jakoto: bale, koncerta, loterje i nakoniec wystawy, łącząc jednocześnie z przyjemnością pożytek, jak z jednej strony sprawiały dobroczyńcom zadowolenie, tak z drugiej nawzajem osładzały doznającym tej dobroczynności, ich niedolę i smutek. Na czele tych ofiar kładziemy zapisy, jakie na Kościoły, a tem samem na utrzymanie chwały Bożej poczynione zostały, a w których przyjęli udział: Xdz *Pawłowski* Biskup Płocki, Fran: *Chyczewski*, Katarzyna *Pstrokońska*, Agnieszka *Stawska*, Józ: *Kozłowski*, Bonawentura *Bromirski*, Helena z Bromirskich *Kuczborska*, Marjanna z Burzyńskich *Jakubowska*, Ig: *Sokołowski*, Marcin *Bartold*, Xdz Maciej *Danecki*, Antoni *Ostaszewski*, i Helena z Chylińskich *Rudzińska.* Ofiary te składały się po większej części z zapisów gotowizn przez te osoby poczynionych, jakie też Rada Administr: Królestwa zatwierdzić w r. b. raczyła. Dalej idą składki zbierane z Najmiłościwszego upoważnienia N. PANA, na rzecz Ojca Śgo, które też obfite wydały plony. Następnie takież składki na pogorzelców miasta *Chmielnika*, i nakoniec bal dla Starców gminy Ewangielickiej, dany w lokalu nowej Resursy; bal na korzyść ubogich pod opieką Warsz: Tow: Dobrocz: zostających; reprezentacje dramatyczne w Teatrze, na korzyść Szpitala miejscowego w *Łomży;* wystawa kwiatów na moralnie zanied: dzieci: loterja fantowa na korzyść Sal Ochron i Sierot W. T. D.; takaż loterja na korzyść Głuchoniemych i Ociemniałych; i pamiętny dotąd dla wszystkich koncert w Resursie kupieckiej, dany przez najznakomitsze amatorskie talenta w b. m., na fundusz na Zupę rumfortską.

Oprócz zasiłków tego rodzaju, miały miejsce i inne dobrowolne ofiary, którym przewodniczą dary JO.X. Namiestnika, a między innemi udzielony przez J. X. Mość fundusz, na opał dla biednych, który z dołączeniem do niego składek, posłużył na zakupienie odpowiedniej ilości drzewa, jakie pod opieką JW. Ober-Policmajstra m. *Warszawy* rozdzielane bywało pomiędzy potrzebnych. Nadto jeszcze urządzone były dla biednych i *Sale zimowe* w gmachu Szpitala Dzieciątka Jezus, gdzie pozbawieni środków utrzymania, znajdowali przytułek a nawet i posiłek.

Wreszcie, składki na familje pozostałe po zmarłych na cholerę; rozdział przez Sukcesorów *Rosena* pomiędzy Instytucje dobroczynne w m. *Warszawie* złp. 31,000, ku pamięci zmarłego J. S. *Rosena*, tutejszego Bankiera i Obywatela; nakoniec upowszechniający się coraz bardziej zwyczaj składania ofiar, zamiast rozsyłania biletów z powinszowaniami, stanowią nie małą cyfrę w tej ogólnej massie ofiar, które, powiększone zostały znaczną nową za przykładem Pana Mathiasa *Rosena*, składką, na ubiory według przepisów, dla biednych Starozakonnych. Krótki ten rzut oka na powyższe dobroczynne ofiary, daje najlepsze przekonanie o sercach *Warszawian*, których nawet ciężkie klęski zadane stanowi finansowemu przez żegnający nas dzięki Niebu rok 1849, niezdołały odwieść od wypełnienia obowiązków ludzkości. W liczbie jednak pamiątek, jakie w ciągu roku, odniosły z rozlicznych tytułów Instytucje dobroczynne, a szczególniej Szpitale: *Dzieciątka* Jezus, *Choleryczny*, *Łazarza* i *Starozakonnych*, najważniejszą jest dla nich Obecność w tychże N. PANA, który w czasie pobytu Swojego w *Warszawie*, raczył nawiedzić takowe.

Niepotrzebujemy nadmieniać, że jak zawsze, tak i w roku bieżącym sztuki piękne, znalazły w *Warszawie* wielbicieli i znawców; dla tego też, nie mała liczba Artystów, przesunęła się przez tutejszą stolicę, dając się poznać mieszkańcom miasta ze swego talentu. Do rzędu więc tych należą: Ryszard *Lewy*, Waltornista przy Dworze Ces:-Austrjackim; Kazimierz *Łada*, Skrzypek i nasz współziomek; *Sliwiński*, niewidomy, który dał się nam słyszeć na akordjonie, w Teatrze Rozmaitości; Adolf *Gnadendorf*, Fortepjanista; 13-letni Wiolonczelista *Hermann;* Edward *Frankenstejn;* Paulina *Konarska*, śpiewaczka; Eliza *Czabon*, śpiewaczka, i Kazimierz *Wernik* (uczeń Szopena), słyszany przez nas po dwa-kroć, a ostatnim razem przed wyjazdem swoim do *Rossji*, gdzie już podróżuje także nasz rodak *Szletyński*, pozbawiony wzroku, i pomimo to grający na skrzypcach. W liczbie tych Artystów nawiedzili także *Warszawę*, sławna Tancerka Fanny *Elsler* i Europejskiej sławy śpiewacy Włoscy, Jul: *Grisi, Marjo, Tamburini*, przejeżdżający przez miasto tutejsze do *Petersburga.*

Nie ustępujący w niczem sztukom pięknym, przemysł, lubo w samym kraju, obok ciągłego rozwijania

się, nieznalazł sposobności w r. b. do okazania postępu swojego, korzystał jednak z otwartego w tym celu w *Petersburgu* pola, przez urządzenie *wystawy*, dozwalającej konkurencji płodom z Królestwa Polskiego, i pozostawił tamże zaszczytne o sobie wspomnienie. Niektórym bowiem z tych płodów, jak fabrykacji *Cukrowej* z zakładu P. Hermana *Epstejn* w Hermanowie, oraz *Cykorji* z fabryki P. *Boehm* w Włocławku, przyznane zostało pierwszeństwo; innym, jak papierowi z Soczewki P. Jana *Epstejn*, suknom P. *Friedrichsa* z Tomaszowa, wyrobom P. *Gayera* z Łodzi, i t. p., zupełna sprawiedliwość oddana. — Ze wzrostem tych fabryk i płodów, powiększały się stopniowo i składy, ztąd też w liczne tego rodzaju Magazyny, a zawsze nader świetnie przyozdabiane, *Warszawa* zaopatrzoną została.

W miarę tego ogólnego kwitnięcia, rozwijała się także i żegluga parowa na *Wiśle*, a do dwóch istniejących już *parostatków*, przybyły w tym roku, jeden takiż i kilka *gabar* żelaznych, u nas zbudowane.

Rok 1849 nie był obojętny dla *astronomji*, a odkryta w nim nowa Kometa pod nazwą *Hygei*, przyczyniła się do wzbogacenia tej ścisłej nauki. Z zaćmień tylko jedno i to cząstkowe *Xiężyca*, widziane u nas było w ciągu tego roku, w d. 9 Marca.

W liczbie wielu innych postanowień Rządu, zapadłych w ciągu upływającego roku, wydane były także: O uregulowaniu podatku ofiary i podymnego; O rozciągnięciu opłaty podatku osobistego i do oficjalistów oraz służących dworskich; Ustanowienie Marszałków Szlachty po Gubernjach Królestwa; Zatwierdzenie nowej Ustawy dla Kościołów Ewang:-Augsb: i Reformowanego; Rozporządzenie co do opodatkowania fabryk cukru w kraju; zatwierdzenie normalnych Etatów dla Okręgu Naukowego Warsz: i Szkół; Zniesienie zakazu wywozu z kraju monet złotych i srebrnych; Oddanie nowej Loterji Klassycznej na r. p. w Administrację P. Salwjana *Jakubowskiego*, który po raz drugi obejmuje takową.

Jak w Duchowieństwie, 50-letni Jubileusz w zawodzie zakonnym, obchodzony był przez Ojca *Kajetana*, z Zakonu XX. *Kapucynów* w *Warszawie*, tak w Cywilności podobna pamiątka uczczoną została przez Sądownictwo krajowe w osobie Ich przewodnika JW. Radcy Tajnego *Wyczechowskiego*, Senatora Dyrekt: Głównego Prezyd: w K. Rz: Sprawiedli:.

Wszelkie nakoniec obrzędy Religijne, odpusty, primicje, obchody, zwyczaje, dopełniane były z tą samą okazałością, jak w latach poprzednich; nigdy bowiem pobożność, nie była poświęconą dla próżnej zabawy; nigdy zabawa, nie pociągnęła za sobą zapomnienia obowiązków. Tak postępując, przetrwaliśmy rok cały, i wraz ze wszystkiemi, którzy przeżyli te wstrząśnienia i burze, spoglądamy dzisiaj na schyłek jego, i czekamy cierpliwie ostatniej godziny, której uderzenie, będzie dlań hasłem pochłonięcia go w przepaść, z której nigdy nie wróci. Kończąc więc wraz z nim i niniejsze sprawozdanie nasze, winniśmy złożyć podzięki tym wszystkim, którzy już to radą, już udzielaniem różnych wiadomości, wpłynęli silnie na wsparcie pisma, mającego na celu pomieszczenie *wszystkiego* dla *wszystkich*. Do rzędu tych osób należą WW.: J. *Baranowski*, Dyrektor Obserwatorjum Astronomicznego; W. H. *Gawarecki*, znakomity badacz i historyk; Dr. *Jarocki*, Dyrektor Gabinetów Naukowych; F. M. *Sobieszczański*, Autor nader ważnego dzieła starożytności m. Warszawy i innych: A. *Waga*, Profesor; Al: *Wejnert*, Wydawca Starożytności Warszawskich; i nakoniec wielu innych życzliwych powodzeniu niniejszego pisemka, których względy i chęci, zamawiamy sobie dla wspólnego dobra i na rok następny, to jest 1850ty.

Rozkazem Cesarskim z d. 9 b. m. (v. s.) Nowo-narodzony Wnuk N. PANA, J. C. W. Xiążę Sergjusz Maxymiljanowicz, ma liczyć się w pułku Lejb-Gwardji *Preobrażeńskim*, w 1ej brygadzie Lejb-Gwardji artylerji, i w 2ej baterji Lejb-Gwardji artylerji konnej.

N. PAN, mianować raczył Kawalerem Cesarsko-Królewskiego Orderu Śgo Stanisława I kl:, Jenerała-Majora Barona *Kosińskiego*, Członka wydziału artylerji w Komitecie uczonym wojskowym.

J. K. W. Xiążę August *Wirtembergski*, Brat J. C. W. W. Xiężnej Heleny Pawłównej, przybywszy do *Warszawy* z *Petersburga*, wyjechał w dalszą drogę za granicę.

Wczoraj, JOO. Xięstwo Jchmość Namiestnikostwo, dawali świetny wieczór tańcujący. Salony mniejszego apartamentu zamkowego, napełniły się gronem znakomitych Osób, a około godziny 10ej, rozpoczęto tańce, w których miała udział młodzież płci obiej. Mnóstwo tualet Dam, w części kosztownych, w części cudnej lekkości, objawiało całą wykwintność gustu mód tegorocznych.

Ofiary dobroczynne dla Instytucji tego rodzaju, nadsyłane do Redakcji *Kurjera Warszaws:*, w celu zastąpienia biletów z powinszowaniami, nie przestają się każdodziennie powiększać. Wczoraj także nadesłać raczyli takowe, JJOO. JJWW. i WW.: dla Warsz: Tow: Dobr:, na korzyść Starców i Kalek: Xżna Dominikowa *Radziwiłłowa*, Hra: Anna *Raczyńska*, Hra: Teresa *Erdődy* i Sew: z Zofją Hr: *Grabowscy*, rs. 10: Radcy Tajni: Senator, Józ: *Morawski*, rs. 6, i Jakób *Łaszczyński*, Gubernator Cywilny Guber: Warszaws:, rs. 3; Jenerał *Jolszyn*, wraz z Małżonką, rs. 2; Radca Stanu *Łochtin*, rs. 3; Stanisław *Janicki*, z Małżonką, zł. 10; Teofil *Fukier*, wraz z Małżonką, rs. 2: Justynian *Karnicki* rs. 3. Dla Wydziału Sierot pod opieką tegoż Towarzystwa: Hr: Jan *Zamojski*, wraz z Małżonką, rs. 3; Radca Rady Budowniczej *Ritschel*, wraz z Małżonką, rs. 3. Dla Sal Ochron: Xżna Alex: *Radziwiłłowa*, rs. 3; dla 7ej sali, August Hr: *Krasiński*, rs. 10; Ig: *Mysłakowski* z Mał-

żonką rs. 2; Xa: *Kaniewski* P. M. rs. 2. Na korzyść Instytutu mor: zan: dzieci: Senator Ant: *Potocki*, wraz z Małżonką, rs. 3; z Xżąt Sapiehów Przemysławowa *Potocka*, zł. 10; Rzeczy: Radcy Stanu, Członkowie Senatu: *Rościszewski*, rs. 2, i *Wiesiołowski* wraz z Małżonką, rs. 2; Alexandrowa *Laska*, rs. 3; Karol *Kurtz*, rs. 3; Dr. *Konitz*, rs. 3. Dla PP. *Sakramentek*, w celu rozdania ubogim wstydzącym się żebrać: Rzeczywisty Radca Stanu *Muchanow*, rs. 6; Antoni *Wrotnowski*, rs. 2; M. *Ćwierciakiewicz*, z Żoną, zł. 5; Van der *Haeghen*, zł. 10; Rz: Rad: St: *Turska*, (łącznie z Mężem). Dla Starców i Sierot Wyznania Ewangelickiego: Jenerał-Lejtnant *Tutczek*, zł. 30; R. St: Dr. *Stakebrandt*, wraz z Małżonką, rs. 3; Edw: *Hoffmann*, rs. 2. Dla Zakładu Starców w *Górze Kalwarji*, Rz: R. St: Adam *Łęski*, rs. 3. — Starszy Zgro: Perukarzy, Klemens *Kraciński*, z Żoną, rs. 1, na Sale Ochrony, w miejsce rozsyłania biletów.

Dnia dzisiejszego (31go) ziemia na drodze swej eliptycznej w biegu rocznym, znajduje się w najmniejszem oddaleniu od słońca, czyli w *punkcie przysłonecznym*, i jest o 692 tysiące mil jeograficznych bliżej słońca, aniżeli była w przeciwnym *punkcie odsłonecznym* d. 1 Lipca r. b. Słońce w biegu swym pozornym od dnia 21 b. m. posunęło się w znaku *Koziorozca* o 9 stopni 44 minut i wzniosło nad poziom Warszawski o 21 minut 26 sekund; dnia już przybyło 5 minut.

W dniu 8/20 b. m. ustanowiony został przez Administratora, nowy Kantor Loterji klassycznej, na imie Pani Joanny *Górskiej* w Warszawie.

Od Sukcessorów S. M. *Posnera*, nadesłano na ubiór według przepisów, dla biednych Starozakonnych, *sukna* ciemno-zielonego z własnej fabryki w *Kucharach*, pięć postawów, zawierających 153½ arszyna, które wedle ceny fabrycznej, wynoszą rs. 138 k. 15 (złp. 921). Dar ten, w następstwie innych ofiar w gotowiznie, Redakcja Kurjera złożyła do dyspozycji JW. Rz: Radcy Stanu *Andrault* Prezydenta M. Warszawy.

Za Pieczątkę *Algierską*, dają zł. 80; kto do *dziś* wieczór da więcej, stanie się jej właścicielem.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani: po Operze *Łucja z Lamermooru*, Panna *Leśniewska* 2-kroć, oraz P. *Dobrski* 3-kroć; po Tańcach Pani *Turczynowicz*, Panna *Damse*, oraz PP. *Tarnowski*, *Krzesiński* i Wszyscy.— W Teatrze Rozm: po Kom: *Laird z Dumbiki*, Pani *Komorowska* 2-kroć, Panna *Moroz*, oraz P. *Królikowski* 4-kroć.

Austrja. Wiedeń 26go Grud:.— Dr *Seiler*, Prezes tutejszej rady gminowej, ma zostać Namiestnikiem w Austrji Niższej.— Tutejsza izba handlowa zrobiła przedstawienie Ministrowi handlu, przeciw wprowadzeniu podatku od cukru.— Jeżeli przyjdzie do skutku związek celny włoski, kraj ten wiele na tem zyskać musi; dotąd od *Medyolanu* do *Florencji*, towary muszą przechodzić 8 linji celnych, a od *Bolonji* do *Lukki* 7.— Wiadomości z *Kroacji*, a zwłaszcza z wyspy *Mur*, nie są zadowalające.— Z powodu zmniejszania dostaw dla wojska, wnioskują, że i armja znacznie zmniejszoną będzie.— W *Węgrzech* zniesiono zakaz przywozu kos, sierpów, i t. d.; utrzymano jednak zakaz przywozu broni.— Na giełdzie ażio od złota i srebra spadło nieco, a papiery w górę idą.— W mieszkaniu Ministra wojny popełniono niedawno znaczną kradzież; podobnie i w mieszkaniu Gubernatora *v. Welden*; Komendant *Ołomuńca* zupełnie został okradziony, w czasie obecności swej w teatrze.— Spodziewają się tu przybycia Arcy-Xcia *Jana* z Frankfurtu; mieszkanie już dlań urządzono.— Z *Węgier* donoszą o rozbojach i kradzieżach leśnych.— Wielcy właściciele węgierscy zmniejszają coraz bardziej swe dwory i służbę; wiele rodzin przez to bez chleba zostaje.— Z *Styrji* donoszą, że tam nawet od miedzianych grajcarów płacą po 10 procent ażio.— Wkrótce ma być ogłoszoną nowa taryffa celna; rząd chce w niej dowieść, że sumiennie myśli o połączeniu celnem z Niemcami.

Belgja.— Poseł Toskański Xiążę *Poniatowski*, obiadował u Króla.

Francja. Paryż 24go Grud:.— Rząd dziś wstąpił na nową zupełnie drogę sprostowań, która z czasem może stać się niebezpieczną; *Monitor* bowiem ma codzień prostować wieści fałszywe przez prassę codziennie ogłaszane; jeżeli zatem która z podobnych pogłosek sprostowaną nie będzie, wyrodzić musi przypuszczenia tem liczniejsze.— Tak *legitymiczne* jak *ultra republikańskie* dzienniki wątpią, by Papież w d. 2 Stycz: do *Rzymu* wrócił.— Prezydent postanowił cofnąć projekt o wychowaniu przedstawiony przez dzisiejszy gabinet, a trzymać się dawnego; P. *de Montalembert* głównie tu miał wpłynąć na niego.— Nie ulega wątpliwości, że część wyprawy rzymskiej, wraca; kilka fregat wyprawiono do *Civita-Vecchia* dla przewiezienia pułków; cały korpus w *Rzymie* ma być zmniejszony do 20,000 ludzi.— Z *Turynu* donoszą, że dyplomacja austrjacka korzystając z wypadku dzisiejszych wyborów, pracuje nad zwróceniem gabinetu w kierunku *reakcyjnym*. Nuncjusz Papiezki oparł się naturalizacji P. *Mamiani*.

Niemcy.— Arcy-Xżę *Jan*, b. Rządzca Państwa niemieckiego, ma w dniu 27 b. m. *Frankfurt* opuścić. — W Izbie Wirtembergskiej przed jej rozwiązaniem, Ministrowie oświadczyli, że prawa o gwardji naro: wykonać nie mogą, z powodu usposobienia ludności.— Z *Darmstadu* donoszą o przyaresztowaniach.

Prussy.— W dniu 25ym b. m. odbyły się w *Charlottenburgu* zaręczyny Xiężny *Karoliny*, córki Xięcia *Alberta*, z Xciem Następcą *Saxe-Meiningen*, z zwykłym ceremonjałem.— Spodziewają się wkrótce zaprzysiężenia przez Króla ustawy.— Z rozmaitych państw niemieckich donoszą o agitacji na korzyść polityki pruskiej i państwa związkowego; wielu znakomitych mężów stanu Niemiec, ma w niej udział.— Izby Pruskie, z powodu świąt, zostały odroczone.

Włochy. — Parlament *Turyński* w dniu 20ym b. m. został osobiście przez Króla otwarty w pałacu *Madama*. W mowie swej, Król dziękował narodowi za czynny udział w wyborach; oświadczył dalej, że stosunki z mocarstwami zagranicznemi mniej trudnemi się stały jak dotąd; że kredyt i zaufanie wróciły; nadto, wezwał Izbę do pilnego rozbierania reform, ponieważ wszystkie ważne kwestje wewnętrzne i zagraniczne, nie są dotąd załatwione. Tę mowę przyjęto z wielkim zapałem. Po ceremonji otwarcia, Król odbył przegląd gwardji narodowej na placu zamkowym. W orszaku J. K. M. znajdowała się Królowa i Następca Tronu; ten ostatni w ubiorze prostego żołnierza. Mowa tronowa zrobiła bardzo dobre wrażenie tak w izbie jak w publiczności. Król w ogóle przyjmowany był z wielkim zapałem. — Trzy pułki francuzkie opuściły *Rzym*, by stanąć garnizonem w okolicy. — Około *Bolonji* i *Velletri* ciągle zdarzają się rozbójnicze attaki. — W *Ankonie* stoi bryg wojenny austrjacki *Pola*.

Rozmaitości. — Rok dziś temu, jak pewien amator obcych *fularów*, *zegarków*, *sakiewek* i t. p., korzystając z zbytecznego tłoku, wsunął jakiemuś Jegomości rękę do kieszeni, i zaczął w niej plądrować, jakby w swojej własnej. Na nieszczęście, Jegomością owym był człowiek olbrzymiej siły, który poczuwszy jakiś niewłaściwy ruch w kieszeni swojej, sięgnął szybko ręką, i ujął ptaszka w kleszcze żelazne. Torturowe męki były niczem, w porównaniu z wycierpianemi przez amatora fularów, bólami. Jowjalny *atleta* nie oglądając się nawet na swoją ofiarę, stopniowo, to folgował, to ściskał, czego dowodem były konwulsyjne drgania, i wykrzywiania w okropny sposób twarzy, schwytanego na uczynku ptaszka. Mała ta rozrywka, trwała czas niejaki, a gdy zgromadzenie zaczęło się rozchodzić, i nasz atleta posuwał się zwolna, ciągnąc za sobą swoją ofiarę, jakby przykutą do kieszeni jego. Po wyjściu zaś z tłoku, odprowadził go na stronę, i dopiero zajrzał mu w oczy, a następnie wziąwszy od stojącego na boku woźnicy, potężny batog, zaczął go niemiłosiernie na wszystkie strony okładać. Powiadają, że ta mała, ale bardzo *dobitna* lekcja, tak skutkowała na lubowniku *fularów*, że odtąd nabył formalnego wstrętu do plądrowania po obcych kieszeniach. — Pewien niby dowcipniś, wypróżniwszy butelkę, zawołał: »Garson, próżne naczynia precz!" »Trzymajże się za głowę, rzekł obecny pocichu, bo gotów ją także zabrać."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Albertow Marek Jen:, Gub: Cyw: z Lublina nr 584; Brode Adam Komisant Handlu z Wilna nr 625; Chałański Jene:-Major z Nowogeorgiewska; Focht Jene:-Major z Łowicza; Fedorenko Jen:-Lejtnant, i Igielsztrom Pułk: Saperów z Nowogeorg:; Krukowiecki Adam Oby: z Popnia nr 601; Karczewski Florjan Urzęd: z Łukowa nr 1066; Lasocki Stef: Oby: z Ciekszyna nr 601.

Dziś rano zimna stopni 7. Wczoraj w południe 6.

TEATR WIELKI. Jutro, pierwszy raz nowa Melodrama w 5ciu Aktach, 14tu Obrazach, z nowemi Dekoracjami, *Tułacz*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Nowy Rok*. — *Pan Stefan z Pokucia*. — *Wesele w Ojcowie*.

KONIEC ROKU 1849.

w Drukarni Kurjera Warsz:. — Wolno drukować. Warszawa d. 18 (31) Grudnia 1849. — Starszy Cenzor L. T. *Tripplin*.